

Výroční zpráva organizace KHER za rok 2014

1. Cíle spolku

Spolek KHER byl založen 11. 4. 2012 a vznikl na myšlence dlouhodobě podporovat vznik, propagaci a rozvoj literatury Romů. V době rozmachu internetu a elektronických čteček knih tak můžeme efektivně čelit doposud komplikované distribuci děl romských autorů k romským i neromským čtenářům právě využitím virtuálního prostoru. Ten tak může mít na rozvoj romské literární tvorby zásadní vliv. Cílem nakladatelství je proto také posílit povědomí o existenci romské literatury i jejích specifikách a zpřístupnit ji, zejména právě prostřednictvím elektronických médií, veřejnosti.

Nakladatelská činnost spolku KHER se kromě vydávání knih romských autorů soustředí také na sběr a zpřístupnění orální historie, vydávání děl odborných a popularizačních (věnujících se jak literatuře, tak dalším tématům týkajícím se Romů), literatury překladové a dalších tematicky zaměřených publikací.

Další formou podpory této literatury je snaha poskytnout autorům prostor k prezentování svých děl, setkávání se s veřejností, vzájemnému sdílení zkušeností nebo možnosti osobní profesionalizace.

2. Historie činnosti

V průběhu prvního roku existence organizace realizovala celou řadu aktivit, které pomohly upevnit povědomí o stávajících možnostech publikování na našich webových stránkách a dále šířit romskou literární tvorbu mezi čtenáře. V roce 2012 byly na webových stránkách www.kher.cz publikovány povídky a pohádky romských autorů, probíhala spolupráce se slovenským nakladatelstvím KARI, Muzeem romské kultury v Brně, německou mediální asociací Roma Trial e. V. či bylo zorganizováno autorské čtení romských spisovatelů (např. v rámci festivalu United Islands of Prague). Nakladatelská činnost spolku vyvrcholila vydáním sbírky ***Otcův duch a jiné pohádky romských autorů***, kterou si zdarma stáhlo více než dva tisíce čtenářů a novely Ireny Eliášové ***Listopad***. V roce 2013 realizoval KHER projekt podpořený MŠMT pod názvem **Inkluze neboli!** (s podtitulem, Metodickou podporou pedagogů 1. a 2. stupně ZŠ k úspěšnému vzdělávání romských dětí), jehož cílem bylo vytvoření, vydání a distribuce pilotního vzdělávacího materiálu pro pedagogy základních škol ***Rozummění***. Projekt s názvem **Romani Authors presenting...** vedený německou romskou organizací Roma Trial uvedl tři série autorských čtení romských autorů z ČR, SR a Maďarska ve Švýcarsku a Německu. Ku příležitosti veřejných čtení vytvořil KHER výstavu **Do jiného světa**, sestavenou ze

soukromých fotografií rokycanských Romů od 40. let do konce let 90. Součástí projektu byla v Německu publikována sbírka romské narativní prózy. Ve spolupráci s Fakultou humanitních studií Univerzity Karlovy byla vydána kolektivní monografie *Tóny z okrajů: Hudba a marginalita*. Díky podpoře nadace Charity Mints proběhla spolupráce s Městskou knihovnou Prachatice, žáci Základní školy Zlatá stezka 387 se tak účastnili v projektu *Romano bavišagos* literárních workshopů a uměleckých dílen s romskými umělci.

3. Projekty realizované v roce 2014

3.1 Inkluze nebojí! II

Metodická publikace *Rozummění - literatura Romů nejen ve výuce žáků 1. a 2. stupně ZŠ*, která vznikla v roce 2013 jako úspěšný pilotní projekt podpořený z prostředků MŠMT, byla s opětovnou podporou MŠMT v roce 2014 celobarevně vytištěna v počtu 900 kusů a distribuována do základních škol, kde se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a kde lze předpokládat vyšší zastoupení romských žáků. Publikace (případně informace o jejím vydání a možnosti stažení na příslušné webové stránce) byla kromě webu spolku KHER www.kher.cz uveřejněna na webových stránkách různých institucí (Městská knihovna, iDnes, Palmknihy, apod.), jen na stránce spolku KHER zaznamenala během roku 2014 a v první polovině roku 2015 více než 3000 stažení.

Série následných pěti seminářů v pěti základních školách seznámila pedagogy s literaturou Romů, s vydanou publikací a praktickou částí určenou k začlenění do výuky. Semináře, na nichž pedagogové obdrželi každý jeden výtisk, navštívilo téměř 80 pedagogů.

Projekt byl podpořen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy v rámci Dotačního programu Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy na rok 2014 částkou 124 000 Kč.

3.2 Číst, abychom porozuměli

Projekt podpořený Úřadem vlády sestával z vydání dvou e-knih a workshopů na základních školách.

3.2.1 Vydání e-knih

Novela Ladislava Husáka s názvem *Žurka* byla debutem romského autora, v němž popisuje příběh jedné romské osady na Slovensku v meziválečném období. Česky psané dílo se vyznačuje bohatým jazykem, propracovanou stavbou příběhu a zpřítomněním řady romských hodnot a zvyklostí.

Autor se zúčastnil vlastního autorského čtení v rámci festivalu romského filmu Čačikano, který probíhal ve dnech 26. a 27. září 2014 v pražském kině Světozor.

E-kniha ve formátech PDF, Mobi a ePub je zdarma ke stažení na stránkách nakladatelství KHER, současně je dostupná v sekci e-knih například na portálu Palmknihy.cz, v knihovně serveru iDnes.cz nebo stránkách Městské knihovny v Praze, rovněž zdarma.

Po vydání knihy v posledním čtvrtletí roku 2014 zaznamenala více než 400 stažení.

Sbírka romské narativní prózy *Moji milí* představuje široké veřejnosti díla dvanácti známých

romských autorů i debutantů. Soubor představuje jak klasická vzpomínková vyprávění na dřívější život v rodinném kruhu nebo romské osadě, tak povídky ze současnosti, kde autoři reflektují humorné i závažné životní situace. Některá díla jsou publikována v romsko-české verzi, jiná jen v češtině. V knize jsou zastoupeni autorky a autoři Cina Emil, Danišová Eva, Duždová Věra, Eliášová Irena, Ferková Irena, Giňa Andrej, Hejkrliková Jana, Kokyová Iveta, Kováčová Iveta, Olahová Erika, Šamko Michal a Šestáková Markéta.

Sbírka vyšla v prosince 2014 ve formátech PDF, Mobi a ePub a je zdarma ke stažení na stránkách nakladatelství KHER, Palmknihy.cz, iDnes.cz a další.

Doposud eviduje více než 600 stažení.

3.2.2 Workshopy na základních školách

Tři workshopy na základních školách s větším podílem romských žáků seznámily více než stovku žáků s existencí romské literatury, představily úspěšné romské autorky – básničku Renátu Berkyovou, prozaičky Janu Hejkrlikovou, Ilonu Ferkovou a Ivetu Kokyovou, a otevřely diskusi o roli pohádek a vyprávění v kultuře Romů, o postavení a významu romštiny, o motivacích autorek věnovat se literatuře. Součástí setkání byla společná tvorba pohádky.

Projekt byl podpořen Úřadem vlády České republiky v rámci programu Podpory implementace Evropské charty regionálních či menšinových jazyků částkou 196 000 Kč.

3.3 Další aktivity

V roce 2014 nakladatelství dále realizovalo níže uvedené aktivity:

- 28. května 2014 proběhl vzpomínkový večer s názvem *Duhový most do nebe* a to k počtě romskému spisovateli Emilu Cinovi, který zemřel v říjnu 2013 ve věku nedožitých 66 let. Vzpomínkový večer, který vznikl ve spolupráci s nakladatelstvím KHER, se konal v rámci 16. ročníku Světového romského festivalu Khamoro 2014.
- Na jaře 2014 pokračovalo literární turné „Romští autoři vyprávějí...“ s podtitulem „Literatura a život romských autorů ve střední a východní Evropě a to v rámci projektu vedeného německou romskou organizací Roma Trial. Proběhlo čtení romských autorů v Düsseldorfu, Brémách a Achimu. Součástí čtení byla také elektronická výstava Do jiného světa složená z fotografií z rodinných alb Romů z Rokycan od konce války do roku 1989.
- Spolupráce na vydání Salonu Práva na téma romské literatury (únor 2015 a březen 2015).

4. Členové spolku a správní orgány

Nejvyšším orgánem spolku je členská schůze. Do níže uvedených orgánů byli zvoleni následující členové:

Statutární orgán: předseda spolku: Mgr. Lukáš Houdek

Výkonná rada: Mgr. Lukáš Houdek, Mgr. Radka Patočková, Mgr. Iva Hlaváčková

Pokladník: Ing. Zdenka Kainarová

K 31. 12. 2014 měl spolek celkem 5 členů. Se spolkem spolupracuje 5 dobrovolníků.

5. Finanční zpráva za rok 2014

Výkaz zisku a ztráty (v Kč)

	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
NÁKLADY CELKEM	362715	0
A.I. Spotřebované nákupy celkem	1817	0
A.II. Služby celkem	159913	0
A.III. Osobní náklady celkem	200985	0
A.IV. Daně a poplatky celkem	0	0
A.V. Ostatní náklady celkem	0	0
A.VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek celkem	0	0
A.VII. Poskytnuté příspěvky celkem	0	0

	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
VÝNOSY CELKEM	362732	0
B.I. Tržby za vlastní výkony a zboží	0	0
B.II. Změna stavu vnitropodnik. zásob	0	0
B.III. Aktivace celkem	0	0
B.IV. Ostatní výnosy celkem	0	0
B.V. Tržby z prodeje majetku	0	0
B.VI. Přijaté příspěvky celkem	56700	0
B.VII. Provozní dotace celkem	306032	0

C. Výsledek hospodaření před zdaněním	17
Daň z příjmů	0
D. Výsledek hospodaření po zdanění	17

Rozvaha k 31. 12. 2014

AKTIVA	63831,48
B. Krátkodobý majetek	63831,48
BII. Pohledávky	3330
BIII. Krátkodobý finanční majetek	60501,48

PASIVA	63831,48
A. Vlastní zdroje	371
A.I. Jmění	354
A.II. Výsledek hospodaření	17
B. Cizí zdroje	63460,48
B.III. Krátkodobé závazky	8468
B.V. Jiná pasiva	54992,48

Ve výroční zprávě jsou uvedeny pouze vybrané údaje z účetní závěrky. Kompletní účetní závěrka je uložena v sídle spolku.

6. Plány na rok 2015

V roce 2015 plánujeme:

- Vydát odbornou publikaci zaměřenou na analýzu textů romského písňového folkloru Zbyňka Andrše.
- Pokračovat v publikování prózy i poezie romských autorů na webových stránkách www.kher.cz.

7. Kontakty

KHER

Sídlo: Veverkova 33, Praha 7, 170 00

IČO: 277 449 83

E-mail: nakladatelstvi@kher.cz

Tel: 604 463 676

FB: [facebook.com/nakladatelstvi.kher](https://www.facebook.com/nakladatelstvi.kher)

www.kher.cz

Bankovní spojení:

2000317621/2010, Fio banka, a. s.

Číslo registrace u MV ČR:

VS/1-1/88359/12-R, ke dni 11. 4. 2012

8. Poděkování

Nakladatelství KHER z celého srdce děkuje všem, kteří se na činnostech spolku a přípravě literárních děl podíleli bez nároku na honorář.

V Praze dne 23. 6. 2015

Mgr. Lukáš Houdek

předseda